

СУТНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

А.М. Нікітченко, Л.Р. Айунц

На сучасному етапі становлення та розвитку системи навчання предмету «Фізична культура» особливо актуальною є проблема професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Незалежність України, відродження української нації спонукали до нового бачення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, спрямування її на потреби людини й держави у професійних, всебічно розвинених спеціалістах.

Оскільки під «підготовкою» розуміють «запас знань, досвіду, здобутих у процесі навчання, практичної діяльності», то у вищому педагогічному навчальному закладі професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури виступає як цілісний процес засвоєння й закріплення загальнопедагогічних і фахових знань, умінь, навичок, ознайомлення з передовим педагогічним досвідом. Результатом професійної підготовки є стан готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах [1, 2].

Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури, за словами Л.П. Сущенко, розглядається як процес, який відображає науково й методично обґрунтовані заходи вищих навчальних закладів, спрямованих на формування протягом терміну навчання рівня професійної компетентності особистості, достатнього для організації фізичного виховання різних верств населення регіону й успішної праці в усіх ланках спортивного руху з урахуванням сучасних вимог ринку праці [1].

Вагомих результатів професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури можна досягти лише за умов законодавчого, програмного та нормативного забезпечення, що виражається у конкретних документах і матеріалах, розроблених державними органами управління у сфері фізичної культури і спорту.

Положення щодо змісту і організації професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах базуються на засадах Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Державної національної програми «Освіта. Україна ХХІ століття», Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ столітті та інших законодавчих актах [3].

Національна доктрина розвитку освіти націлює національну систему освіти на формування здорової, всебічно розвиненої особистості, яка вміє творчо мислити, ініціативно діяти, сприяє соціально-економічному розвитку держави, у якій проживає [3].

Проблема професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури постійно знаходиться в полі зору спеціальних науково-дослідних установ, наукових колективів й окремих дослідників. Так, лише за останні роки в Україні було проведено низку науково-практичних конференцій, присвячених виключно цій проблемі, або це питання обговорювалося поряд з іншими напрямками наукових досліджень [4].

Аналіз наукових джерел свідчить, що в полі зору дослідників знаходяться:

- спортивна та професійно-педагогічна підготовка;
- медико-біологічна підготовка;
- викладання окремих спортивно-педагогічних дисциплін у структурі підготовки вчителя;
- використання інноваційних технологій у процесі формування професійної майстерності фахівців фізичної культури [4].

Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності не з'являється спонтанно, її необхідно всіляко підтримувати і розвивати. Для цього треба створювати соціальні умови, які б дозволяли майбутнім учителям фізичної культури отримувати належну професійну освіту, підвищувати свій загальнокультурний і фаховий рівень, брати участь у пошуковій, дослідно-експериментальній роботі, здійснювати облік передового та інноваційного педагогічного досвіду [4, 5].

Посилення вимог до професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури має на меті, перш за все, модернізацію навчально-педагогічного процесу, зміну структури його організації [5]. Для досягнення мети якісної професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, які б були гармонійно фізично розвиненими, мали міцне здоров'я, необхідною умовою виступає перехід до гуманістичної системи підготовки учителів фізичної культури, в якій найвищою цінністю стає студент з його індивідуальними особливостями, цінностями та інтересами [6].

Вищевикладене свідчить про необхідність ефективного пошуку шляхів розв'язання проблеми, що дозволило б суттєво підняти рівень професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Література

1. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах: автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.04 / Л.П. Сущенко; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – К., 2003. – 45 с.
2. Професійна підготовка викладачів фізичного виховання в університетах США: автореф. дис... канд. пед. наук: 33.00.04 / Т.Ю. Осадча; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т.Шевченка. – Луганськ, 2005. – 20 с.

3. Шиян Б.М., Кругляк О.Я. Система підготовки майбутніх учителів до реалізації міжпредметних зв'язків у процесі фізичного виховання молодших школярів / Б.М. Шиян, О.Я. Кругляк // Актуальні проблеми фізкультурної освіти в Україні науково-методичний журнал 2 (22) – «Теорія і методика фізичного виховання». – Харків, 2006.
4. Петунин О.В. Формирование профессионального мастерства учителя физкультуры. – М.: Просвещение, 1980. – 120 с.
5. Осадчий В.В. Сучасні вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів [Електронний ресурс] www.nbuv.gov.ua «Наукова періодика України». Ped/2009_4/Osadchiy.pdf.
6. Ахметов Р.Ф. Проблеми й перспективи формування професійної майстерності фахівців фізичної культури засобами інноваційних технологій / Р.Ф. Ахметов, В.К. Шаверський. [Електронний ресурс] www.lifesway.org/inf/PP200801.pdf